

ТКАЧЕНКО

УДК 33

Сергій Анатолійович
nukoblikaudit@inbox.ru

**ПРОЦЕС ОРГАНІЗАЦІЇ КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ
ВИРОБНИЦТВА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ-ВИРОБІВ З УРАХУВАННЯМ
ДОДАТКОВИХ ВИТРАТ НА ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКІСНИХ
ХАРАКТЕРИСТИК ТА ТЕХНІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ ЯК ОСНОВА
РОЗРОБЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНО ОБҐРУНТОВАНИХ ОПТОВИХ ЦІН**

**THE PROCESS OF ORGANIZING CALCULATION OF THE COST OF
FINISHED PRODUCTS-PRODUCTS, TAKING INTO ACCOUNT THE
ADDITIONAL COSTS OF INCREASING ITS QUALITY CHARACTERISTICS
AND TECHNICAL PARAMETERS AS A BASIS FOR THE DEVELOPMENT OF
ECONOMICALLY REASONABLE WHOLESALE PRICES**

кандидат економічних наук, доцент, Проректор з науково-педагогічної роботи ВНЗ "Миколаївський політехнічний інститут"

В статті переконливо доведено, поставлений процес організаційного забезпечення калькулювання собівартості виробництва готової продукції-виробів з урахуванням додаткових витрат на підвищення її якісних характеристик та технічних параметрів слугує основою розроблення економічно обґрунтованих оптових цін і виключає можливості виникнення недоліків в роботі самого промислового підприємства та науково-виробничого об'єднання і їх структурних підрозділів.

В статтє убедительно доказано, поставленный процесс организационного обеспечения калькулирования себестоимости производства готовой продукции-изделий с учётом дополнительных расходов на повышение её качественных характеристик и технических параметров служит основой разработки экономически обоснованных оптовых цен и исключает возможности возникновения недостатков в работе самого промышленного предприятия и научно-производственного объединения и их структурных подразделений.

The article convincingly staged process of organizational support calculation of the cost of finished products-products, taking into account the additional costs of increasing its quality characteristics and technical parameters is the basis for the development of economically reasonable wholesale prices and eliminates the possibility of defects in the work of the industrial enterprises and scientific production association and their structural units.

Ключові слова: додаткові витрати на підвищення якісних характеристик та технічних параметрів товарів-виробів, калькулювання собівартості виробництва готової продукції, розроблення економічно обґрунтованих оптових цін

Ключевые слова: дополнительные затраты на повышение качественных характеристик и технических параметров товаров-изделий, калькулирование себестоимости производства готовой продукции, разработка экономически обоснованных оптовых цен

Keywords: the additional cost of increasing the quality characteristics and technical parameters of goods, products, calculation of the cost of production of finished products, the development of economically reasonable wholesale prices

ВСТУП

За сучасних часів загострення конкурентних відносин і безкомпромісної боротьби за кожного споживача, перед підприємствами та об'єднаннями-виробниками промислових видів готової продукції постало непросте завдання визначення економічно обґрунтованих оптових цін. Для його успішного виконання явно не досить володіти інформацією про рівень якісних характеристик та технічних параметрів товарів-виробів і їх економічну ефективність для конкретного споживача, потрібним виступає

розрахунок собівартості виробництва готової продукції з урахуванням додаткових витрат, пов'язаних із покращенням її якості. На практиці ж організація означеного процесу ведеться на рівні, який не можливо назвати цілковито задовільним, або не ведеться взагалі, що і встановлює проблему у загальному вигляді та підкреслює її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями тощо. Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій провідних вітчизняних та іноземних вчених-економістів [1-13], та інші, в яких

започатковано розв'язання даної проблеми і на які ми спираємося, надало нам можливість виділити невіршені раніше частини загальної проблеми. Серед них особливою актуальністю, на наш погляд, відрізняється проміжне питання, пов'язане із удосконаленням організаційного забезпечення процесу ціноутворення на промислових підприємствах та науково-виробничих об'єднаннях країни із поглибленим використанням підсистеми калькулювання собівартості готової продукції-виробів з врахуванням її якісних характеристик та технічних параметрів і ін.

МЕТА РОБОТИ виступає у переконливому доведенні того беззаперечного факту, що організація на промислових підприємствах та науково-виробничих об'єднаннях країни собівартості виробництва готової продукції із урахуванням її якісних характеристик та технічних параметрів виступає підґрунтям в процесі розроблення економічно обґрунтованих оптових цін, ін.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Теоретико-методологічною основою наукової публікації виступає діалектичний метод і основні положення функції облікової обробки техніко-економічної інформації, системи управління якістю (довговічністю) промислової продукції та процесу ціноутворення. У процесі дослідження використовувалися наступні методи: *абстрактно-логічний* (для теоретичного узагальнення і формулювання висновків); *монографічний* (при дослідженні теоретичних та практичних методик підсистеми облікової обробки техніко-економічної інформації, системи управління якістю (надійністю) готової продукції та процесу ціноутворення); *порівняльний* (при діагностиці сучасного стану функції облікової обробки техніко-економічної інформації, системи управління якісними характеристиками і технічними параметрами (ремонтпридатністю) готової продукції-виробів та процесу ціноутворення на промислових підприємствах і науково-виробничих об'єднаннях країни) ін.

РЕЗУЛЬТАТИ

В стимулюванні поточних покращень якісних характеристик і технічних параметрів готової продукції, що виготовляється продуцентами промислових видів продукції важлива роль належить системі ціноутворення, яка призвана забезпечити синхронізацію зацікавленості промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань країни в безперервному підвищенні якості (довговічності, надійності, ремонтпридатності тощо) товарів-виробів із інтересами групи окремих споживачів та безпосередньо самого суспільства.

Система оптових цін побудована, як правило, з урахуванням необхідності стимулювати процес виробництва більш якісної готової продукції-виробів і її безпосереднє споживання. Вони диференціюються в залежності від комплексу якісних характеристик та технічних параметрів готової продукції, за підвищену якість, надійність, довговічність і ремонтпридатність

промислової продукції застосовуються надбавки. Широка сітка приплат встановлена в прейскурантах на прокат і на цемент. Введені приплати за метал, отриманий прогресивними способами – електрошлаковим переплавом, вакуумно-дуговим і вакуумно-індукційним. Передбачені також приплати до звичайної ціни сталі за забезпечення виконання додаткових вимог споживачів до хімічного складу сталі, її механічним властивостям, термічної обробці та інше. Ціни на цемент встановлені за марками і стимулюють промислові підприємства та науково-виробничі об'єднання випускати параметрично високоякісний цемент і інше.

Для розроблення економічно обґрунтованих оптових цін потрібно досконало знати не тільки якість безпосередніх товарів-виробів та економічну їх ефективність для конкретного споживача, але і собівартість виробництва цієї готової продукції з урахуванням додаткових витрат, пов'язаних з покращенням її якісних характеристик та технічних параметрів. В протилежному випадку не буде впевненості, що ціни на ці товари-вироби встановлені обґрунтовано і не скривають шляхом їх необґрунтованого завищення погрішностей у виробничо-господарській діяльності промислових підприємств та науково-виробничих об'єднань-виробників і недоліки в роботі науково-дослідних та конструкторських структурних підрозділів і відділів дослідження ринку (маркетингу), якості (надійності). Тому, необхідною умовою подальшого удосконалення процесу ціноутворення виступає адекватне організаційне забезпечення підсистеми калькулювання собівартості готової продукції промисловості країни з врахуванням її якісних характеристик та технічних параметрів. Без виконання цієї умови неможливо уникнути недоліків в розробці системи цін, які враховують якісні характеристики та технічні параметри готової продукції, або у встановленні надбавок до ціни за підвищену якість (надійність) промислової продукції і ін.

ВИСНОВКИ

Проведена поглиблена діагностика надає нам можливість сформулювати комплексний висновок з даного дослідження і переконливо наголосити на тому, що поставлений процес організаційного забезпечення калькулювання собівартості виробництва готової продукції-виробів з урахуванням додаткових витрат на підвищення її якісних характеристик та технічних параметрів слугує основою розроблення економічно обґрунтованих оптових цін і виключає можливості виникнення недоліків в роботі самого промислового підприємства та науково-виробничого об'єднання і їх структурних підрозділів. Серед перспектив подальших розвідок у даному напрямку особливою вагомістю, на наш погляд, відзначається проміжне завдання визначення економічної ефективності додаткових витрат, пов'язаних із здійсненням конкретних заходів з підвищення якісних характеристик і технічних параметрів товарів-виробів промисловості та інше.

Список використаних джерел

1. Билтуева И. А. Управленческий учёт затрат и калькулирование себестоимости продукции овцеводства: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 – «Бухгалтерский учёт, статистика» / Билтуева Ирина Александровна; [Место защиты: Сибирский государственный университет потребительской кооперации]. – Новосибирск, 2007. – 191 с.: ил.
2. Кирейцев Г.Г. Глобализация экономики и унификация методологии бухгалтерского учёта: Научный доклад / Г.Г. Кирейцев; [издание второе, переработанное и дополненное]. – Житомир: ЖГТУ, 2008. – 76 с.
3. Костирко Р.О. Комплексна оцінка вартості підприємства [Текст]: монографія / Р.О. Костирко, Н.В. Тертична, В.О. Шевчук; Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ: СХУ, 2007. – 238 с.: іл.
4. Кравченко Н.А. Совершенствование учёта затрат и калькулирования себестоимости продукции рыбководства: автореферат диссертации ... кандидата экономических наук: 08.00.12 – «Бухгалтерский учёт, статистика» / Кравченко Николай Александрович; [Место защиты: Российский государственный аграрный университет]. – Москва, 2011. – 24 с.
5. Легенчук С.Ф. Теорія і методологія бухгалтерського обліку в умовах постіндустріальної економіки [текст]: Монографія / С.Ф. Легенчук. – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 652 с.
6. Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних заходів. / Н.М. Малюга; [за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця]. – Житомир: ПП «Рута», 2003. – 476 с.
7. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Монографія / Л.В. Нападовська. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 356 с.
8. Пушкар М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні [Текст]: дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук: спеціальність 08.06.04 – «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Михайло Семенович Пушкар. – Тернопіль: ТАНГ, 2000. – 422 с.: іл.
9. Хомин П.Я. Парадигма й контрверзи бухгалтерського обліку та звітності (спроба консеквентного аналізу): Монографія / П.Я. Хомин, Г.П. Журавель. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 299 с.
10. Шигун М.М. Розвиток моделювання системи бухгалтерського обліку: теорія і методологія [Текст]: монографія / М.М. Шигун. – Житомир: ЖДТУ, 2009. – 632 с.
11. Шматко Ю.А. Управленческий учёт затрат и калькулирование себестоимости продукции в винодельческих организациях: диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.12 – «Бухгалтерский учёт, статистика» / Шматко Юлия Александровна; [Место защиты: Северо-Кавказский государственный технический университет]. – Ставрополь, 2011. – 176 с.: ил.
12. Шпак В.А. Організація бухгалтерського обліку: Концептуальний підхід: [монографія] / В.А. Шпак. – К.: Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. – 312с.
13. Anderson Henry R. McHenry Hotels, Inc.: A practice case in managerial accounting. Instructor's manual / Henry R. Anderson, Sandra A. Trease van. – Boston: Houghton Mifflin Company, 1988. – 32 p. – Мягк. обл. – На англ. языке.